

افزایش هزینه تولید در کشور از چه عواملی نشأت می گیرد. راه پر پیچ و خم کاهش قیمت تمام شده

سال گذشته بود که طرح « نهضت کاهش قیمت تمام شده » از سوی وزارت بازرگانی مطرح شد تا شاید با اجرای این طرح اندکی از هزینه های تولید کالا و خدمات در کشور کاهش و قدرت رقابت پذیری تولیدات داخلی افزایش پیدا کند. این طرح هم اکنون با ۱۳۰ راهکار در کمیسیون اقتصادی دولت در حال بررسی است و وزارت بازرگانی امیدوار است با تجمیع راهکارهای کاهش قیمت در بخش دولتی و خصوصی، موفق به کاهش قیمت در بخش تولید کشور شود. بر اساس گفته مهدی غضنفری وزیر بازرگانی، کمیته ای در این باره در وزارت بازرگانی تشکیل شد و نمایندگان دستگاه های دولتی و خصوصی در آن به قیمت ارز، نرخ تورم، هزینه کارگر، هزینه بیمه، گمرک، سرعت عمل در حمل و تولید کالا توجه ویژه داشتند.

کارشناسان اقتصادی معتقدند که بسیاری از مشکلات تولیدکنندگان و هزینه های آنها از قوانین و مقرراتی که دولت تعیین کرده نشأت می گیرد، این در حالی است که جو بین الملل و فشارهای ناشی از تحریم نیز هزینه ها را به شدت افزایش داده است و در این شرایط توپ کاهش هزینه در زمین دولتی هاست. عواملی که اجازه کاهش قیمت نمی دهند.

پدرام سلطانی عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و ایران عوامل درون زا و برون زا در افزایش قیمت را مد نظر قرار می دهد. به گفته او بنگاه های اقتصادی می توانند با بالابردن مقیاس تولید خود هزینه ها را سرشکن کرده و قدرت چانه زنی خود را افزایش دهند، در این شرایط و با استفاده از تکنولوژی ها نو هزینه نهاده های تولید کاهش و در نتیجه کیفیت افزایش می یابد اما در کشور ما سرمایه گذاران از بالا بردن مقیاس تولید و سرمایه گذاری خود هراس دارند که یکی از دلایل آن نبود نگرش مناسب دولت و توده ها به سرمایه گذار است.

سلطانی ادامه داد: سرمایه گذاری در مقیاس بزرگ نیازمند سیاست هایی است که ثبات طولانی تری داشته باشند اما طول عمر سیاستهای اقتصادی اعمال شده در ایران نسبت به کشورهای دیگر بسیار کم است که این موضوع قدرت برنامه ریزی را از فعالان اقتصادی گرفته و ریسک ها را به شدت افزایش می دهد.

وی با اشاره به در نظر گرفتن زنجیره ارزش تولید کالا و خدمت به عنوان یکی دیگر از عوامل درون زا برای کاهش هزینه های تولید ادامه داد: این زنجیره لجستیک از ابتدای خرید مواد اولیه تا تولید و رساندن آن به بازار مصرف و همچنین مدیریت پشتیبانی، مدیریت منابع انسانی و مدیریت منابع مالی و عواملی از این دست، بسیار دخیل است و مدیریت درست آن می تواند هزینه ها را بسیار کاهش دهد که در این قسمت خود بنگاه ها و نحوه مدیریت آنها بسیار موثر هستند.

عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در ادامه با تاکید بر اینکه عوامل برون زا فضای کسب و کار و مجال تولید را برای تولیدکننده فراهم می کند، تصریح کرد: طبیعتا در کشور ما بسیاری از مسائل مرتبط با ارتقای کیفیت و کنترل هزینه ها در اختیار دولت و سطوح بالاتر از بنگاه هاست و بسیاری از مشکلات موجود به سازمان های دولتی و حکومتی و قوای مختلف بازمی گردد. همچنین مسائل بین المللی و زیست محیطی نیز در ایجاد هزینه ها تولید و تغییرات آن موثر است.

سلطانی در ادامه با اشاره به شاخص هایی که هر سال منتشر شده و نشان می دهد که مشکلات همواره در حال افزایش است، گفت: زمانی که چالش های اساسی مانند عدم ثبات مقررات، فضای نامتعادل سیاسی با کشورهای دیگر، تورم و امثال آن وجود دارد،

بنگاه ها به جای حل چالش های درون سازمانی درگیر رفع و رجوع مسائل برون سازمانی می شوند تا تنها خود را در چنین شرایطی حفظ کنند بنابراین بحث کاهش قیمت تمام شده در چنین فضایی بیش از آنکه متوجه سیاست های درونی بنگاه ها باشد نیازمند فضای با ثبات و ایجاد مجال برای ادامه فعالیت بنگاه هاست که عوامل برون سازمانی در کشور ما ایجاد کننده آن است.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: هرچند کاهش قیمت تمام شده بحثی مهم و اساسی است اما در زمان فعلی و با توجه به شرایط کنونی، فضای مساعدی برای اجرایی کردن آن وجود ندارد و وزارت بازرگانی که این بحث را مطرح کرده، خود زیرمجموعه ای از دولت است که سیاست های آن در تضاد با برنامه ریزی برای کاهش قیمت تمام شده است و به همین جهت اثر و نتیجه قابل توجهی ندارد البته مسئولین مربوطه نیز به این موضوع اعتقاد دارند و مسائل حوزه دولت را نیز به عنوان مشکلات سد راه کاهش قیمت تمام شده عنوان کرده اند اما به نظر نمی رسد در شرایط فعلی این طرح به نتیجه قابل توجهی برسد.

وی یادآور شد: این بحث در فضای تئوریک بسیار جالب بیان شده است اما در فضای عملی هیچ اقدامی تاکنون صورت نگرفته و به نظر می رسد که بحثی خارج از موضوعیت باشد و بسیاری از عوامل از حیطة کنترل وزارت بازرگانی خارج است.

با بخش خصوصی هماهنگیم .

اما محمود دودانگه رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی که به عنوان نماینده وزارت بازرگانی پیگیر به تصویب رساندن و اجرایی کردن طرح نهضت کاهش قیمت تمام شده است، در خصوص انتقاداتی که بخش خصوصی به آن وارد می داند به دنیای سبز گفت: کاری که در این خصوص در حال انجام است با همکاری بخش خصوصی و اتاق های بازرگانی و تعاون شکل گرفته و تلاش وزارت بازرگانی نیز آن است که مشکلات سد راه کاهش قیمت تمام شده تولید را چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی از جلوی راه بردارد.

به گفته او، یکی از ریشه های اصلی مشکلات تولید در کشور ما موضوع عدم توجه به قیمت و کیفیت محصولات ارائه شده است که برای رفع آنها باید ریشه مشکلات را شناسایی کرد که نهضت کاهش قیمت تمام شده می تواند در زمینه تامین، تولید، توزیع و صادرات راهگشا باشد چرا که با کاهش هزینه تولید، بسیاری از مشکلات دیگر نیز رفع خواهد شد. وی ادامه داد: ما هم قبول داریم که بسیاری از مشکلات بخش تولید از موانع برون سازمانی نشات می گیرد بنابراین بسیاری از راهکارهای ارائه شده در این طرح برای کاهش قیمت تمام شده، دولت را مورد توجه ویژه قرار داده تا با بهبود فضای کسب و کار شرایط برای کار ایده آل تر تولید کنندگان فراهم شود اما در کنار این موضوع راهکارهایی برای بهبود عملکرد بخش خصوصی و مدیریت آن نیز مد نظر قرار گرفته تا در مجموع نتیجه مناسبی حاصل شود.

دودانگه تصریح کرد: این طرح حدود دو ماه قبل به هیات دولت رفت و در حال حاضر در کمیسیون اقتصادی هیات دولت در دست بررسی است. در این طرح ۱۳۰ راهکاری برای کاهش قیمت تمام شده در بخش تولید مورد توجه واقع شده که حدود ۳۰ راهکار آن نیازمند مصوبه دولت و حدود ۱۰ راهکار آن مانند اصلاح قانون کار نیازمند تصویب مجلس است. وی ادامه داد: البته قبل از ارائه طرح هایی به مجلس برای تصویب راهکارهای لازم، ما منتظریم تا کل بسته پیشنهادی مورد تایید هیات دولت قرار بگیرد. دودانگه افزود: ما کارها را در تمام بخش ها پیگیری کردیم و معتقدیم با تجمیع آنها و حل مشکلات درون و برون سازمانی، قیمت تمام شده کاهش خواهد یافت. وی ادامه داد: از حدود چهار ماه پیش تاکنون شش کارگاه آموزشی در تهران در حوزه هایی مانند کشاورزی، صنعت، خدمات و صنایع غذایی برگزار شده است که در این کارگاه ها ترویج ارزش های کاهش قیمت تمام شده، مورد توجه بود.

رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی ادامه داد: استقبال بنگاه های اقتصادی از این کارگاه ها خوب بود که به نظر می رسد موضوع هدفمندی یارانه ها و لزوم کاهش هزینه ها با اجرایی شدن این قانون در این استقبال بی تاثیر نبوده است.

وی همچنین از برنامه ریزی برای تشکیل این کارگاه های آموزشی در استان های دیگر خبر داد.